

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвъртъкъ. Цѣна-та за единъ годишъ е 30 сребърни гроша, а за тѣсть мѣсеца 15 сребърни гроша. Ъло-то междусидѣе ше ся прѣма за 20 гр. рубли-та за 16 гр. и франгъ-та за 4 ½ гр. Спомоществованія-та трѣбва всякога да ся придѣлѣны и да ся испращатъ въ полицѣ, въ групѣ, или въ Австрійскы пощенскы тѣмбры (пулове) на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ. Извѣстія ся вѣмствѣватъ по 2 гр. на редъ-тъ.

Година 4.

ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 20 СЕПТЕМВРІЙ 1879.

Брой 38.

ДЪЛО-ТО НА СВ. ДУХА.

3.

Християнска-та религія не състои главно въ богословскы догмы, колкото истинны и да сѣ, нито пакъ въ церковны обряды, колкото полезны и да сѣ, но въ спасителнѣ-тъ си силѣ. Цѣль-та на Християнскѣ-тъ вѣрѣ не е теоретична, но практична. Християнска-та вѣра нѣма за главнѣ цѣль да изработи искусство единъ съвършеннѣ богословскѣ спетемѣ, нито да основава великы церковны заведенія, нито да прѣдставлява на свѣта нѣкой хубавъ редъ церковны обряды, но да прави чловѣцы-тъ честны и смиренны, чистосърдечны и дълготърпеливы, чувствителны и самоотрицателны, чловѣколюбивы и богобоязливы.

Исусъ Христосъ е обявилъ че той дойде въ този свѣтъ да спасе чловѣцы-тъ отъ грѣхове-тъ имъ. Той дойде да избави чловѣцы-тъ, първо, отъ праведно-то Божіе осъждение, подъ което тѣ бѣхъ подпаднали, поради грѣхове-тъ си; и, второ, да ги избави отъ правственно-то имъ понижѣние и правственнѣ-тъ имъ развалѣ; и, за да сполучи въ божественно-то си прѣдпріятіе, той трѣба да извърши това двоико избавленіе.

Исусъ Христосъ не бы можалъ да спасе чловѣцы-тъ отъ грѣхове-тъ имъ, ако той само ги избавяше отъ наказания-та, които грѣхове-тъ имъ заслужаватъ, но ако сѣрдца-та имъ пакъ оставатъ подъ иго-то на лошы-тъ мысли и грѣховны-тъ чувствования. Впрочемъ, велика-та цѣль на Спасителя е да избави чловѣцы-тъ отъ зло-то, и до колкото успѣва въ това, до толкова, и само до толкова, той ги спасява, защото истинно-то спасѣніе не става освѣнъ чрѣзъ избавленіе отъ злы-тъ имъ наклонности и стремленія.

Ако единъ чловѣкъ ся избавеше отъ вѣчны-тъ мѣкы на пѣкъла, а не ся избавеше и отъ злобѣ, гнѣвъ, зависть, ненависть и др. т., тогава, дѣто и да бѣдеше, тѣзи страсти шѣхъ да го мѣчатъ вѣчно. Ако ся позволене на нѣкой чловѣкъ да влѣзе въ небесны-тъ врата, безъ обаче сѣрдце-то му да бѣше очистено отъ оскверненіе-то си, той не бы могълъ да участвува въ небесны-тъ радости.

Ето защо Исусъ Христосъ провозда Св. Духа да очисти чловѣческы-тъ сѣрдца. Както рекохмы по-напрѣдъ, първата служба на Духа е да показва на чловѣцы-тъ че прѣгрѣшенія-та имъ сѣ много и че сѣрдца-та имъ сѣ осквернены; втора-та му служба е така да дѣйствува въ умове-тъ имъ и сѣрдца-та имъ щото тѣ да прибѣгнатъ при Христа и да прѣдаждатъ себе си нему за да простѣ грѣхове-тъ имъ и да очисти сѣрдца-та имъ.

Щомъ единъ чловѣкъ, чрѣзъ дѣйствіе-то на Св. Духа, ся погнуся отъ грѣхове-тъ си, прибѣгне при Исуса и

сѣ искреннѣ и сѣрдечнѣ вѣрѣ прѣдаде себе си нему, той вече ся прощава отъ Бога. Не е нужно за него да прѣтърпява мѣкы, или да приносѣ приношенія, за да ся простѣтъ грѣхове-тъ му, защото тѣ сѣ вече простѣни даромъ и съвършенно поради великѣ-тъ Христовѣ жертвѣ на кръста, и, по думы-тъ на апостолъ-тъ, за такыва нѣма вече осъждение.

Дѣло-то на очищеніе-то и освященіе-то имъ, обаче, не е още довършено. Това дѣло ся езапоченѣло отъ Св. Духа, когато той първо изобличилъ чловѣцы-тъ за грѣхове-тъ имъ; и то ся е продължавало когато той ги е убѣждавалъ да прибѣгнатъ при Исуса, за да ся избавятъ отъ тѣхъ. Но при всичко това, сѣрдца-та на тѣзи чловѣцы не сѣ още напълно очистѣны. Грѣхъ-тъ напетнѣ не обладава сѣрдца-та имъ толкова колкото напѣдъ, но тѣ съжаляватъ че още уѣшатъ развратително-то му дѣйствіе. Тѣ сега не ся прѣдаватъ както нѣкога на лошы-тъ си страсти, но тѣ съзнаватъ че тѣзи страсти не сѣ още съвѣмъ искоренѣны. Тѣ ся гнусятъ отъ грѣхове-тъ си, но още не можѣтъ да ги испѣждѣтъ съвѣмъ изъ сѣрдца-та си.

Отъ това слѣдва че третѣ-та служба на Св. Духа е да довърши очистително-то и освятително-то дѣло.

Това, както всякой истинскы Християнинъ знае отъ своѣхъ-тъ опытности, не е лесно дѣло. Зло-то ся е вкоренило толкова дълбоко въ чловѣческо-то сѣрдце щото е много мѣчно да ся искорени. Чловѣцы-тъ толкова сѣ привыкли на грѣшны-тъ си навыцы, щото имъ е мѣчно да ги напустѣтъ. Злобны-тъ и себелюбивы-тъ чувствования толкова сѣ царували въ сѣрдца-та имъ, щото е много мѣчно да ся унищожатъ. Толкова трудно е, напетнѣ, туй дѣло щото чловѣцы-тъ сами никога не бѣхъ могли да го извършатъ, и за това Исусъ Христосъ провозда Св. Духа да имъ помага въ усилія-та имъ. Той продължава така да дѣйствува въ умове-тъ и сѣрдца-та имъ, щото тѣ съзнаватъ всеповече до какъвъ голѣмъ стѣнѣ сѣрдца-та имъ сѣ осквернѣны отъ грѣхове-тъ, и всеповече желѣтъ да ся избавятъ отъ тѣхъ. Чрѣзъ дѣйствіе-то на Св. Духа тѣ постепенно ся погнусятъ отъ грѣха като най-отвратителнѣ отъ всичко, и често изывкѣтъ сѣ апостола Павла: "Окаяненъ азъ чловѣкъ! Кой ще мя избави отъ това тѣло на смъртъ-тъ?" Св. Духъ имъ напоминова за ужасно-то осъждение на законопрѣстѣпници-тъ, и така укрѣпява сѣрдца-та имъ да ся противѣтъ на искушенія-та. Той впечатлява въ умове-тъ имъ драгоцѣнны-тъ Божіи обѣщанія за праведны-тъ, и така ги поощрява да постоянствуватъ въ правы-тъ пактъ. Той имъ раскрыва повече и повече ясно выше-то прѣвѣсходство на правдѣ-тъ, така щото тѣ да

гладуватъ за неѣ. Той имъ дава силѣ да ся оготраиватъ отъ вѣско нѣщо което е понизително и развратително, и да ся прилѣпѣватъ всеповече при вѣско нѣщо което облагородява и възвышава. Той така ги укрѣпява щото тѣ можѣтъ да ся борѣтъ мѣжественно противъ свѣта, плѣтъ-тъ и діаволъ-тъ, и да излизѣтъ побѣдоносци изъ духовны-тъ си борбы. Когато сѣ въ сѣмѣніе, той ги поучава; когато сѣ въ духовнѣ тѣмнѣ, той ги освѣтѣва; и когато сѣ близо до отчаяніе, той ги подкрѣпява и ги въздушеява.

Какъ особенно Св. Духъ така дѣйствува въ чловѣческы-тъ умове и сѣрдца, нѣй напълно не разбирамы; но не трѣбва за това да ся сѣмѣваме въ дѣйствія-та му.

Нѣй не можемъ точно да кажемъ какъ чловѣцы-тъ можѣтъ да влѣятъ единъ другъ надъ умове-тъ и сѣрдца-та си; но нѣй не ся сѣмѣваме за това. Ако, обаче, чловѣцы-тъ сѣ въ сѣстояніе да влѣятъ надъ умове-тъ и сѣрдца-та на подобны-тъ си, не трѣбва да ни ся вѣжда странно че Св. Духъ извършва подобны дѣйствія.

Ако и да не знаемъ точно начинъ-тъ по който Св. Духъ дѣйствува, нѣй поне знаемъ че той дѣйствува главно посредствомъ Слово-то Божіе. Слово-то Божіе ся нарича "мечъ-тъ на Духъ-тъ;" и Спаситель-тъ нашъ ся молилъ за ученицы-тъ си да ся освятятъ чрѣзъ истинѣ-тъ, и послѣ прибавилъ че Слово-то Божіе е истина-та.

Впрочемъ, вѣској може да разбере колко необходимо е щото всички-тъ чловѣцы да ся поучаватъ въ Слово-то Божіе, и слѣдователно че то трѣбва да ся учи въ училища-та, да ся тѣлкува въ церкви-тъ, и да ся прочита постоянно въ вѣској домъ.

ИВАНЪ ГУСЪ.

10.

Така погынѣ въ четирѣдѣсѣтъ и шѣсть годишнѣ-тъ си вѣзраст единъ отъ най-благородны-тъ мѣченицы сѣ konto Християнска-та цѣрква може да ся гордѣе. Твърдѣ трудно е да ся узнаѣтъ истинны-тъ причины, които накарѣхъ Констанцкы Сѣборѣ да го осѣди на погубленіе. Противници-тъ му го обвинявахъ въ вѣроотѣпничество отъ Католическѣ-тъ цѣркѣ; но той сѣкога поддържаше че е истиненъ и вѣренъ Католикъ, и че не е нѣкога училъ, или проповѣдвалъ поученія противны на цѣркѣ-тъ. Наистинна, въ сѣчиненія-та и проповѣди-тъ си, Гусъ грѣмогласно осѣждаше разврата и пороцы-тъ на духовенство-то; но този развратъ бѣше толкозъ очевиденъ, и влѣиваше умове-тъ на хора-та тѣй силно, щото мнозина други — нѣкон отъ които засѣдавахъ въ Сѣбора като членове — строго па-

падахъ на чѣрковны-тъ злѣны и настоявахъ за поправленіе-то имъ.

Прѣдъ самыя Сѣборѣ даже, дѣрзекы проповѣдници си позволявахъ да изобличаватъ пороцы-тъ на духовенство-то, и тѣхны-тъ нападенія, въ много случаи, надминавахъ по строгостъ-тъ си проповѣди-тъ на Гуса. Нѣкой — нито даже и най-заблуденый-тъ Католикъ — не отричаше плачевно-то сѣстояніе на цѣркѣ-тъ, и слѣдователно нѣкой не смѣяше да оборѣ праведны-тъ нападенія на оѣзи, които отъ все сѣрдце желѣхъ поправленіе-то на сѣществующе-то зло.

Защо тогѣзъ Констанцкы-тъ Сѣборѣ ся отнесе тѣй строго и жестоко къмъ Гуса? Разни отговори можѣтъ да ся даждѣтъ на този въпросъ; но нѣма сѣмѣніе че една отъ най-главны-тъ причины за погубленіе-то на Гуса бѣше твърдо-то постоянство и неустрашима-та опоритость, сѣ konto той поддържаше мѣнія-та си прѣдъ Сѣбора. Сѣборѣ-тъ го сплѣше да ся подчини слѣно и безусловно, и да ся откаже отъ мѣнія-та си. Сѣборѣ-тъ прѣтѣзаваше че е непогрѣшимъ, и че власть-та му е по-горня отъ власть-тъ на Папѣ-тъ, и чрѣзъ свѣтленіе-то на Папѣ Ивана, Сѣборѣ-тъ показа всемогущъ-тъ си силѣ. Щѣше да бѣде твърдѣ унизително за членове-тъ на Сѣбора да оставятъ единъ простѣ Чешскы проповѣдникъ да ся противѣ на власть-тъ имъ и да прѣнебрѣгне рѣшеніе-то имъ.

Гусъ, напротивъ, не рѣчаше да припознае че има нѣкоя власть по-вырховна отъ власть-тъ на Св. Писаніе; той отказваше да ся покори на рѣшеніе-то на смѣртны хора, които нѣмахъ никакво право да ся считатъ непогрѣшны, и това негово съпротивленіе рѣши сѣдѣжъ-тъ му.

Въ исторіѣ-тъ на Чехіѣ Гусъ занимава мѣсто-то не само на религіозенъ прѣобразователь, но и на ревностенъ поборникъ за права-та на свои-тъ съотечественници. Дѣятелно-то участіе, което той зе въ распрѣ-тъ сѣ Нѣмцы-тъ за гласове-тъ въ Университета, явно показва родолюбивы му духъ. Той проповѣдваше на матерныя языкъ на народа, и народно-то му значеніе ся проявѣва като отличенъ писателъ въ тогѣваши-тъ Чешскѣ литературѣ чрѣзъ Чешскы-тъ му сѣчиненія, чрѣзъ вѣвежданіе-то на едно ново правописаніе за языка и чрѣзъ прѣгледваніе-то и поправленіе-то на Чешскѣ-тъ Библиѣ. Твърдѣ е вѣроятѣно че негово-то влѣніе, като народенъ водителъ, послужѣ да увеличи число-то на непріѣтели-тъ му и да ускори погубленіе-то му.

Трѣба да припознаемъ че, като религіозенъ прѣобразователь, той не сполучи, и макаръ започнѣно-то отъ него религіозно движеніе и да ся распроотра ни въ отечество-то му и ся защищавѣ тѣй дѣятелно отъ послѣдователи-тъ му,

то не може да повлияе връзъ другы-тъ Европейскы страны или да произведе нѣкои осязателны слѣдствія. Една голѣма часть отъ тѣзи несполукъ може, до нѣидѣ си, да ся отдаде на врѣме-то когато движениѣ-то ся захванѣ; но струва ни ся че най-голѣма-та причина на несполукъ-тъ му происхождаше отъ неразбранинѣ-тъ и колебаніе-то съ конто това движениѣ бѣше управлявано. Както въ самыя Гуса, тѣи и въ неговы-тъ послѣдователи, нѣи виждамы удивителнѣ нерѣшителность и двоумніе. Гусъ ся гоняше и преслѣдваше отъ едно духовенство, което бѣше прѣзрѣно и намразено отъ цѣль свѣтъ, и при сичко това той не смѣе да ся отлѣчи отъ църковнѣ-тъ власть койжто той нападале. По начало той не отрича власть-тъ, койжто той на дѣло отхвърля.

Ако мнѣнія-та, които той изражава въ съчиненіе-то си "За Църквѣ-тъ," ся турятъ въ дѣйствіе паштлно, тѣ быхъ подкопали самы-тъ основы на Папскѣ-тъ власть и непогрѣшимость; но той пакъ постоянствува да припознава Папѣ-тъ за наслѣдникъ на Св. Петра. Той ся казва че е истиненъ и вѣренъ Католикъ; но той не рачи да приеме никое поученіе или мнѣніе — было то издадено отъ Папѣ или отъ Съборъ — което не е съгласно съ Слово-то Божіе и одобрено отъ разума и свѣсть-тъ. Отлѣченіе отъ църквѣ-тъ споредъ него значи ересъ, и, чудно нѣщо! сама-та църква, койжто той почита и не рачи да напусне, го изгаря като еретикъ и прѣстѣпникъ. Като ся припознае веднѣждъ върховна-та власть на Слово-то Божіе, и като ся отхвърли всѣка друга власть която бы некала да задуши разума и свѣсть-тъ на чловѣка, още една стѣпка напѣдѣ щяше да избави Гуса отъ непослѣдователность, щяше да прѣдвари Лютера съ сто години, и щяше, може бы, да введе Реформаціѣ-тъ съ единъ отличителенъ Славянскы печатъ.

Не е нужно да говоримъ твърдѣ на пространно върху характера на Гуса. Краткы-тъ очеркъ отъ животоописаніе-то му, който ся постаряхмы да дадемъ, показва достатѣчно какъвъ е былъ този великъ и благороденъ Славянскы реформаторъ, и каквы подбужденія съ го накарали да прѣдирѣме да ся бори противъ разврата и пороцы-тъ на тогавашно-то Католическо духовенство. Вѣкъ-тъ, въ който той живѣяше, бѣше вѣкъ на всеобщо нравственно отпаданіе, и нѣи съ удовольствіе и удивленіе виждамы Гуса да прѣкара чистъ и безукоризненъ животъ. При спичкы-тъ клеветы и обвиненія съ които непріятелы-тъ му ся мѣчяхъ да го зачърнятъ, никой не държалъ да укори нравственныя му характеръ. Въ проповѣди тѣ си, въ тѣмницѣ-тъ, въ народны-тъ събрания и въ Събора, той показва христіанскѣ смиренность, кротость и свисходителность, която го караше да признае и поправи погрѣшкѣ-тъ си, щомъ като ся убѣдяше че е събркалъ. Высоко-то мѣсто което той занимаваше, и голѣмо-то вліяніе което упражняваше мѣжду съотечественны-тъ си, никогда не го възбуди да стане гордѣливъ или славолѣбивъ. Въодушевенъ отъ горѣщѣ любовь къмъ истинѣ-тъ и правдѣ-тъ, твърдѣ и постояненъ въ начала-та си, той безъ страхъ слѣдва пѣтя който разумъ-тъ и свѣсть-та му посочвахъ, и съ извѣпрѣдно самопожертвованіе и самоотверженіе прѣдпочете да умре нежели да ся откаже отъ това което той мисляше за право. Както

една канара стои непоколебима посрѣдъ разярены-тъ вълны на море-то, така и неговый-тъ образъ ся издига величественно посрѣдъ разярены-тъ страсти и нападенія на врагове-тъ му. Сами-тъ му противници съ принудени да захвалѣтъ на юнашкыя му духъ, и Еней Силвій, който отъ по-послѣ станѣ Папа Пій II, като говори за мѣченичскѣ-тъ му смъртъ, казва: "Той отиде на смъртъ-тъ си като на пиршество. Отъ уста-та му не излѣзе ни една дума, която да покаже най-малкѣ-тъ слабость. Посрѣдъ пламы-тъ той пѣяше пѣсни додѣто да издхне. Никой философъ не е прѣтърпѣлъ смъртъ съ такъвъ твърдость, съ какъжто той прѣтърпѣ огнь."

Единъ отъ разны-тъ поучителны уроцы, които можѣтъ да ся извлѣкѣтъ отъ страданія-та на Гуса, е безеніе-то и съетность-та на религіозны-тъ гоненія. Констанцкы-тъ Съборъ си въображаваше че ако умъртви Гуса, вѣленіе-то въ Чехіѣ щѣше да угасне отъ само себе си, и църква-та щѣше да ся избави отъ смущенія. Послѣдующы-тъ събитія въ Чехіѣ, обаче, доказахъ колко излѣганъ бѣше Съборъ-тъ въ това свое мнѣніе. Изгаряніе-то на Гуса распали ужасны-тъ Гуситскы войны, и въ теченіе на много години Пана-та и неговото духовенство узнэхъ че гоненіе не е най-здраво-то срѣдство за умиротвореніе, и че затворъ, мѣжы и горѣніе не можѣтъ никогда да възпрѣтъ чловѣчскы разумъ отъ напѣдѣваніе. Сто години подиръ Гуса, въ Германіѣ ся появи другъ единъ великъ мѣжъ, който доискара това щото Гусъ бѣше захванѣлъ.

Констанцкы-тъ Съборъ, заелѣпенъ отъ ярость и ненависть, мисляше че Гусова-та память ще ся затрие а вѣчно ще ся забрави ако не останаше прахъ отъ изгорѣно-то му тѣло, и заради това повелѣ да му хвърлѣтъ пепель-тъ въ рѣкѣ Рейнѣ. Но исторія-та е записала име-то му въ неизгладимы-тъ си страници, и свѣтъ-тъ съ удовольствіе ще помни и почита память-тъ на славныя Чешскы родолюбѣцъ, неустрашимыя Славянскы прѣобразователь и Христіанскы мѣченикъ — Ивана Гуса.

ДРЕВНЯ ИСТОРИЯ ВЪ СВ. ПИСАНІЕ. 10.

Призваніе-то на Мойсея.

Цѣлы четыридесетъ години Мойсей прѣживѣ въ царскы-тъ дворѣ въ Египетъ, дѣто получи княжеско възпитаніе и политическѣ опытность. Другы четыридесетъ години той прѣмнижъ въ овчарско положеніе въ Мадіамъ, дѣто ся научи на смиренность и търпѣніе. Тогавъ, на осмидесетъ-годишнѣ-тъ му възраст, Богъ го призова и го опѣлномощи да избави Израилскы-тъ народъ. Чрѣзъ кѣпинѣ-тъ, която горѣше а не изгаряше, Богъ благоволи да утѣри Мойсея за свое-то прикѣтствіе помежду Израилы-тъ и за тѣхно-то избавленіе подъ своѣжъ зашитѣ. По този начинъ Мойсей ся утвърди въ вѣрѣ-тъ си и ся приготви да избави народа си отъ Египетско-то робство, като ся уповавахе не на чловѣчскѣ мѣдрость и силѣ, но на мѣдрость-тъ и силѣ-тъ Божіѣ.

Вмѣсто онѣзи самонадѣяность, съ койжто Мойсей прѣдпріѣ, четыридесетъ години попрѣди, да ся отмести на Египтяны-тъ за страданія-та на съотечественны-тъ си, сега той явно признава до колко съ слабы и нищожны неговы-

тъ качества и достоинства, щото той моли Бога да го освободи отъ тѣзи тежкѣ работѣ и да постави нѣкого другы-го. Богъ приготви най-добръ Мойсея за великѣ-тъ му работѣ, като го направи да усѣти недостойнство-то си, тѣи щото да ся надѣва съвѣстѣ на Божіѣ-тъ мѣдрость и силѣ и послѣ да утѣри народа че тѣхно-то избавленіе бѣше Божіе дѣло, за което тѣ трѣбва да бѣждѣтъ за всѣкога признателны Богу. Нанстинѣ Богъ можаше да освободи Израилы-тъ чрѣзъ чудеса, безъ да употреби нѣкакво чловѣческо срѣдство, както той бы могѣлъ и сега да распространи междо цѣль свѣтъ Евангелскы-тъ истины, безъ да употреби проповѣдници; но, както сега, тѣи тогавъ Богъ, по мѣдрость-тъ си, намѣрилъ за угодно да избере чловѣкъ, който да бѣде неговъ посланникъ прѣдъ Израилы-тъ и прѣдъ Фараона.

Мойсей трѣбваше първо да отиде при Израилы-тъ да ги утѣри съ разны чудеса че Богъ щѣше да ги освободи, и тѣи да ги придума да ся покоряватъ на Бога и да ся уповаватъ нему. Само по този начинъ тѣ можяхъ да станѣтъ избранъ отъ Бога народъ и да свидѣтельствуватъ за него прѣдъ другы-тъ народы.

И слѣдъ това, той трѣбваше да отиде при Фараона, да му съобщи Божіѣ-тъ заповѣди, съ разны чудеса да потвърди прѣдъ него посланіе-то си отъ Бога, и най-послѣ да нанесе славнѣ Божіѣ побѣдѣ върху този най-гордѣливъ владѣтель.

За да може да извърши венчко това, Мойсей ся нуждаше отъ такыва качества, които ся раждатъ само отъ единъ твърдъ и истиннѣ вѣрѣ въ Божіѣ-тъ обѣщанія. Въодушевенъ отъ такъвъ вѣрѣ, Мойсей прѣдпріѣ трудно-то си дѣло, "безъ да ся убои отъ гнѣвъ-тъ царевъ, защото утѣри, като че гледаше Невидимаго." Евр. 11; 27. Е. Р.

Единъ новъ инструментъ, нареченъ *сфигмофонъ*, ся е изнамѣрилъ чрѣзъ който може да ся чуе биеніе-то на пулсъ-тъ. Този инструментъ е едно приспособленіе на телефона, тѣи щото пулсъ-тъ говори телефонически, и говори толкова високо щото гласъ-тъ му може да ся чуе отъ мнозина слухатели изведнѣжъ.

Професоръ Думисъ, единъ отличенъ астрономъ, ся утѣрилъ отъ свои-тъ наблюдения върху явленія-та на бурѣ-тъ, че въздушны-тъ смущенія прѣзъ бурно врѣме въобще не ся простиратъ повече отъ около единъ милѣ высоко надъ морскѣ-тъ равнинѣ. Отъ тѣзи наблюдения излиза че въ бурно врѣме вѣтровѣ-тъ въ повечето случан не ся простиратъ на горѣ повече отъ шесть хыляды крака. Обаче, колкото по-силно е бурно-то движениѣ, толкова по-нагорѣ ся простира въздушно-то смущеніе. Едно любопытно нѣщо, което излиза отъ тѣзи наблюдения, е че въздушно-то смущеніе, което прѣдизвѣстява приближаваніе-то на бурѣ, ся усѣща на земнѣ-тъ повърхность по-скоро отъ колкото на какъж-и-да е значителнѣ высочинѣ. Отъ това ся разбира че движениѣ-та на бурѣ-тъ ставатъ само въ долны-тъ слоеве на въздухъ-тъ, и че тѣ първо ся усѣщатъ или на земнѣ-тъ повърхность, или близо до неѣ.

Въ единъ Лондонскы вѣстникъ намирамы едно изложеніе на открытія-та направены отъ Гос. Расамъ, въ вторыя си Ассирійскы походѣ, който той е прѣдпріѣлъ съ иждивеніе-то на Британскы-тъ Музей. Гос. Расамъ ся е върнѣлъ

вече въ Англіѣ; той е изслѣдвалъ доста добръ мѣстоположенія-та на Ассирійскы-тъ градове, като Ниневіѣ, Калдѣ, Ассуръ, и на Вавилонскы-тъ, като Вавилонъ, Борсинна (Бирсъ Нимрудъ) и Зергулъ (Тель Хо). Той можалъ въ този походѣ да ся вмѣкне въ единъ оградѣ, която за дълго врѣме бѣше затворена и непристѣпна за венчы изслѣдователи; тѣзи ограда ся нарича Неббѣ Юнусъ или гробъ на Юнѣ. Надъ тѣзи ограда ся издига като корона една джамія. Замѣта принадлежи на едно религіозно общество и слѣдователно е непристѣпна за чужденцы; но, по причинѣ че Г. Расамъ е ималъ ближно пріятелство съ жители-тъ на село-то, той е сполучилъ да ископае нѣкои мѣста отъ оградѣ-тъ. Тука той е намѣрилъ останкы отъ единъ палатъ въздигнѣтъ отъ царѣ-тъ Сенахиримъ и разширенъ, както ся ся мисли, отъ Ессарадона, неговый-тъ сынъ. Надписъ-тъ на послѣдній-тъ царѣ дава му титлѣ-тъ: Царъ на царѣ-тъ въ Хусъ (Еѣопіѣ) и Музри (Египетъ). Това показва че зданіе-то было издигнѣто въ послѣдны-тъ години на негово-то царуваніе, слѣдъ като е побѣдилъ Египетъ въ 668 пр. Христа. Раскопаніе-то на два-та палата въ оградѣ-тъ Кованджикъ, сир. на палаты-тъ отъ Сенахиримъ и Ассурбанипала, ся е послѣдвало, и много други надписи съ ся намѣрили. Г. Расамъ е посѣтилъ тоже за кратко врѣме и оградѣ-тъ отъ Килешергаты, които показватъ мѣстоположеніе-то на старый-тъ градъ Ассуръ, столица-та на Ассиріѣ.

Тѣзи грамады развалины никакъ не съ были раскопаны както трѣбва; нѣи можемъ да намѣримъ междо тѣхъ, както Г. Расамъ е доказалъ чрѣзъ открытіе-то на единъ твърдѣ старъ надписъ, най-ранны-тъ свѣдѣнія на Ассирійскѣ-тъ Имперіѣ.

Единъ Американецъ, на име Ханланъ, който твърдѣ много ся е отличалъ въ работы които изискватъ голѣмѣ и постояннѣ тѣлеснѣ силѣ, казва слѣдующе-то: Отъ свой опытъ съмъ убѣденъ че, за да упати и развѣе въ най-горны степенъ тѣлесны-тъ си силы, чловѣкъ трѣбва да не пие нито опивателны питіета нито тютюнъ. Прѣди три години казва той, азъ съмъ ся отказалъ отъ тѣхъ, и виждамъ че азъ можъ да извърши много по-голѣмѣ работѣ отъ колкото по-прѣди.

Споредъ свидѣтелство-то на нѣкои пѣтници, опивателны-тъ питіета съ като проклятіе на жители-тъ въ Африкѣ. Тамъ опивателны питіета ги правятъ отъ жито, и когато жытва-та е изобилна, мѣжы, жены даже и дѣца ся опиватъ. Единъ пѣтникъ въ Африкѣ казва че когато първъ пѣтъ отишелъ тамъ той ся научилъ да пие по малко, но слѣдъ като видѣлъ страшы-тъ слѣдствія отъ общо-то невъздържаніе на тамошны жители, той ся рѣшилъ никакъ да не пие вече такыва питіета. Той казва онѣзи, които некатъ да въведѣтъ цивилизаціѣ-тъ въ Африкѣ, трѣбва да пѣятъ опивателны питіета. И нанстинѣ не само въ дивѣ Африкѣ, но и въ прѣсвѣтеннѣ Европѣ и Америкѣ, онѣзи които некатъ да въздигнѣтъ народѣ-тъ си на по-горнѣ степенъ отъ цивилизаціѣ-тъ, трѣбва да ся стараѣтъ колкото имъ е възможно повече да турятъ въ най-тѣсны граници употребленіе на тѣзи питіета. Тѣ съ проклятіе за всѣкой народъ който ся прѣдава на тѣхъ.

ПОЛИТИЧЕСКИ ПОВИНЫ.

РУСКИ МНЕНИЯ ЗА БУНТА
ВЪ АВГАНИСТАНЪ.

С. ПЕТЕРБУРГСКА-ТА ГАЗЕТА.

Прѣдъ гордыя Англіейскыя народъ, прѣдъ тѣзи могущественнѣ Силѣ, ся появи внезапно единъ ужасителнѣ дилемѣ — да побѣди или да погыне! Тѣзи Сила е побѣдила котвы-тѣ си по венчкыя свѣтъ, и една по другѣ тѣ могатъ да ся изринѣтъ прѣдъ нарастающѣ-тѣ въ Кабуль бурѣ. Това гибелно явленіе е първий-тѣ зръм плодъ на погрѣшенѣ-тѣ Англіейскѣ политикѣ; то е първий-тѣ ратенъ позывъ за животъ или смърть даденъ на ненасытнѣ-тѣ политикѣ, която, слѣдъ като прѣзрѣ всѣко благоприличіе, тѣпне подъ крака съ крайнѣ човѣкопенавѣстность венчкы-тѣ естественны права на народы които желаютъ да ся независимы. То отвори единъ ранѣ на Англіѣ, която може да ся излѣкува само съ покореніе-то на Кабуль. Не е възможно да ся прѣнебръгне този боевъ позывъ; но тѣзъ годинѣ не е така лесно да ся ограничатъ военны-тѣ дѣйствія. Ако Англія не приеме този позывъ, то значи че тя ся отрича отъ права-та си и вліяніе-то си въ Азіѣ, и, рано или късно, единъ всеобщъ пожаръ навредъ ще избухне и ще намѣри приготвенны доволно горителны вещества. Приеме ли пакъ този позывъ Англія трѣба да бѣде побѣдоносна, инакъ гибелнѣ-тѣ слѣдствія ще произлезѣтъ и порано. Но побѣда-та възможна ли е? Побѣда-та на прѣдпринимчивыя и силныя Албѣонъ надъ единъ кривачѣ дивы Авганцы — кой може да ся съмнѣва въ това? Въпросъ-тѣ не е за честь, но за съществуваніе. И Англія ще бѣде побѣдителка ако друга Сила не ся появи на сценѣ-тѣ, чіею участіе въ тѣзи мировѣ драмѣ съдба-та види ся да изисква. Тѣзи Сила е Руссія, онзи народъ въ чіито тевтеръ е написанъ единъ дългъ листъ нападенія, неправды и докаченія изсипваны върху насъ отъ Крѣмльскыя бой дори до днешенъ день. Руссія е страна-та който единъ смъртоносенъ непріятель, съединенъ съ единъ народъ отъ родно племе и съ другъ смъртенъ врагъ, е затварялъ съ единъ веригъ на ухыщренія и козни, силѣ и претенціи, отъ Даріѣ до Кулджѣ и Босфора. И Руссія е страна-та отъ който сега зависн рѣшеніе-то на въпроса, да съществува ли или да не съществува могущество-то на Англіѣ? Руссія силна ли е доволно за да рѣши този въпросъ? Пыта цѣла Европа! Ако цѣла Европа и да благопріятствуваше на Турцы-тѣ, тя не дързнѣ да ны прѣпятсува когато турхмы Турціѣ подъ кракъ. Нужно ли е да доказваме че една Руска войска отъ 20,000 човѣцы въ Азіѣ бы была достатъчна сега да накара смъртоносныя ни непріятель да заплати сто-кратно за вреди-тѣ които той намъ е нанесълъ, и че за него е настанѣло начало-то на край-тѣ. Ный не искамы Англичаны-тѣ въ Азіѣ; додѣто прислѣдваемы народны-тѣ си длѣжности и интересы този нашъ непріятель ще бѣде всѣкога тамъ като нашъ врагъ докль не ся рѣши въпросъ-тѣ — Ный или той? Ако 20,000 добръ-снабденн Русскыя не-пратехѣ, то бы было първа-та стѣпка къмъ испѣжданіе-то на Англичаны-тѣ въ Азіѣ; тогава безкрайна-та наша источна граница бы ся отървала отъ едина опасенъ съседъ, и ный щѣхмы да сме свободни да обрѣнемъ силы-тѣ си

къмъ западнѣ-тѣ си границѣ. Лани едина такъва сила стоеше вече на Авганскѣ земѣ, но по-другы обстоятелства го изисквахѣ другояче. Какво благоврѣміе сега за насъ да ударимъ единъ ударъ на едного отъ смъртны-тѣ си непріятели! Или ще чакамы докль третій-тѣ бѣде готовъ и ся хвърли върху насъ: онзи който сега точи ножа си и чака на другѣ-тѣ странѣ на Кулджѣ додѣто извърнемъ гърба си къмъ него? Изборъ-тѣ не е мѣченъ.

МОСКОВСКА-ТА ГАЗЕТА.

Погрѣшка-та на Англичаны-тѣ е была и е че тѣ ся мыслили за възможно да турятъ Авганистанъ на истѣ-тѣ погж на който ся турили малкы-тѣ Индіейскы държавицы, които ся запазли до нѣкъдѣ своѣ-тѣ независимостъ, но ся намиратъ всѣкога подъ вліяніе-то на едина особень Англичанинъ; тогазъ когато Авганистанъ ся изисквало да ся покорн напълно. Ный незнаемъ до колко е истина това дѣто нѣкои Англичани ся рекли че първа-та Сила която поведе войнѣ съ Авганистанъ, было Руссія или Англія, ще ся сматра отъ Авганцы-тѣ като безсмъртнѣ непріятелѣ, но Англичанинѣ два пѣти направихѣ истѣ-тѣ погрѣшкѣ. Първий-тѣ пѣтъ погрѣшка-та произлѣзе отъ това че тѣ не познавахѣ странѣ-тѣ, но вторий-тѣ пѣтъ не може да ся обясни, и ный не знаемъ какъ Лордъ Бикенсфилдъ и Лордъ Литтлѣ (настоящій Главенъ Управитель на Индіѣ) съ примѣръ-тѣ на Палмѣрстона и Окленда прѣдъ себе, ся могли да паднѣтъ въ погрѣшкѣ-тѣ на прѣдшественницы-тѣ си. Бунтъ-тѣ въ Кабуль показва че едно Англіейско Посолство не може да съществува тамъ безопасно безъ редовно занимаваніе на града отъ единъ силнѣ военнѣ силѣ, и това трѣба да доведе едно съвършенно промѣненіе въ отношенія-та на Англіѣ къмъ онѣзи странѣ. Нашествіе-то на Англичаны-тѣ въ Англіѣ на 1843 ся послѣдѣва съ несправданіе-то отъ тѣхъ на странѣ-тѣ, но възможно ли е това сега? Въ онзи случай Англія нашествува Авганистанъ за да спечели изново вліяніе-то си, но въ този случай тя не ся води отъ това побужденіе, защото тя неотдавна склучи единъ войнѣ за вліяніе и ся оттегли въ Индіѣ съ лавры-тѣ си. Да ся занимае само частъ отъ Авганистанъ, говори Генералъ Сѣръ Хенри Норманъ, бы станѣло на Англіѣ три милліона ан. лиры годишно и тридесетъ хыляды войска, и мысли ли Англіейско-то Правителство че Индія ще може да посп този тежакъ товаръ при другы-тѣ тежки товары които ся надминали силы-тѣ ѣ? Колкото за самѣ Англія, тя има вече да ся занимава въ единъ войнѣ съ южно-Африканскы-тѣ племена, прѣдъ неѣ ся провижда и друга война съ Бирманіѣ, а въ самѣ-тѣ Индіѣ смуте-тѣ побудени отъ Даконты-тѣ показватъ че върховна-та ѣ власть почива на единъ дымѣщъ вулканъ.

— Въ този смѣслъ говорятъ и много другы Русскы вѣстници, и твърдѣ вѣроятно е че ако Англія покорн Авганистанъ, Руссія не ще остане хладнокрѣвна но ще поиска да земе съотвѣтственны мѣрки. Така *Голосъ* казва че ако Англія покорн Авганистанъ, Руссія ще поиска да усили вліяніе-то си въ Бухарѣ и да обезсили Англіейско-то вліяніе въ Персіѣ. За да припознае Англіейско-то владичество надъ Кабуль и Кандахаръ тя ще поиска като условіе да ся даде Хератъ на Персіѣ, а тя сама (Руссія)

да земе въ замѣнъ единъ достатъчнѣ пѣтикъ земѣ на лѣвыи-тѣ брѣгѣ на Атрекъ за да оздрави за себе си единъ основѣ за дѣйствованіе по приморіа-та на Каспійско море въ единъ посокъ къмъ Мервъ, и доволно голѣмѣ за да обжрне земѣ-тѣ на Туркоманскы-тѣ орды.

Забѣлѣжително е че по врѣме-то на Руссо-Турекѣ-тѣ войнѣ Англія ся доволствовуваше да излага погрѣшкы-тѣ на Руссіѣ, като да бѣше тя неогрѣшима и неспособна да прави погрѣшкы, но ето че поговорка-та “за хора-та умъ има за себе си дымъ нѣма” напълно ся оправдава съ примѣра на Англіѣ. Доволно е да кажемъ че венчкы-тѣ пары и венчкы-тѣ огромны жертвы за послѣднія Англіейскы походы противъ Авганистанъ отидохѣ по вѣтрѣ-тѣ.

ПО ПОВОДЪ НА АНГЛІЙСКИ ВѢСТНИЦЫ ЗА “РУСКИ ИНТРИГЫ.”

Отъ когато работы-тѣ въ Кабуль влѣзохѣ въ единъ новѣ фазѣ по слѣдствіе на убійство-то на Майоръ Каванари, *Стандардъ*, казва *Журналъ де С. Петербургъ*, прѣвъ пустнѣ новинѣ-тѣ, която ся распрѣсенъ отъ Паризскы и Виенскы депешы, че “Русскы интригы” подигнали възстаніе-то въ Кабуль; по-послѣ той общародѣ телеграмы отъ Лахоръ, които утвърждавахѣ сѣщо-то нѣщо и то по казаніе-то на “Скарпотекы търговцы,” споредъ които “Русскы агенти дѣйствовали съ присѣдце въ Хератъ отъ нѣколко мѣсеца, и придумали Еюбъ Хана, управителя на Хератъ и брата на Емира, да объяви себе си противъ Якуба, като му ся обѣщали да го подкрѣпятъ. Хератскы-тѣ полкове были наредени отъ Якуба да прѣдизываютъ единъ бунтъ въ Кабуль противъ Емира и Англичаны-тѣ.”

Този истый-тѣ *Стандардъ* бѣше който пѣвѣсти че Емиръ-тѣ былъ убитъ. При всѣчко че тѣзи новина бѣше фабрика-сана, това не послужн на събрата ни да ся прѣдпазва отъ слухове-тѣ които ся прѣскалъ всѣкога въ врѣмена на подобны смуте, и той смѣло стрѣлка обвиненія-та си като ся основава на казанія-та на нѣкои Скарпотекы търговцы. Между това, за да ся стрѣлкатъ отъ нѣкого подобны обвиненія, трѣбаше да ся опре на доказателства малко по-сѣщисны отъ прѣдположенія-та на търговцы, желающы да направятъ да ся поерѣшнѣтъ по-добрь отъ онѣзи съ които тѣ трѣгуютъ, и които отдалеченъ тамъ нѣкой дошеникъ прави да говорятъ.

Но ето *Стандардъ* затруднѣ. Мишистерекый-тѣ му събрать, *Дейли Телеграфъ*, извѣстива отъ Силѣ че, въ по-добрь увѣдомены-тѣ крѣгове никой не ся съмнѣва за съучастіе-то на Емира въ убійство-то на Англичаны-тѣ въ Кабуль, че многочисленны силы, състоящы отъ Молуны враждебны на Англичаны-тѣ, занимаватъ Даккѣ и че пѣтъ-тѣ за Кабуль е завзетъ отъ единъ силнѣ Авганскѣ войска.

Но ако Якубъ Ханъ е самъ си на чело на движеніе-то, що ставатъ интригы-тѣ и самолюбія-та на брата му, Хератекый-тѣ Управитель? Молимъ два-та Лондонскы листове да ся съгласятъ. Ако тѣ да бѣхѣ искренни и хладнокрѣвни, ный още быхмы ги посвѣтвували да попытавъ себе си дали е нужно въ единъ дивѣ странѣ, прѣдаденѣ отдавна на буйны страсти и дѣто омраза-та и ненависть-та къмъ чужденеца е прѣвъ политическы и религіозскы законъ, да ли е нужно,

казваме, за единъ чужденецъ, четыри мѣсеца подиръ единъ унизителнѣ войнѣ, да възбужда омразѣ-тѣ на побѣденныя противъ побѣдителя, който налага законы-тѣ си по единъ унизителенъ начинъ . . . и съ недостатъчны средства. Ный още быхмы пмѣ напомнили че Руссія нѣмаше никакъвъ интересъ да гледа да ся произведе ужасно-то произшествіе въ Кабуль; че напиротивъ тя желеа само едно нѣщо: да види че ся е вѣдворилъ миръ-тѣ въ Срднѣ Азіѣ подъ щита на свое-то вліяніе както подъ сѣнкѣ-тѣ на Англіѣ. Довѣріе-то, добрь знаемъ, не е нѣщо наложително; но това което можемъ да изискваме отъ вѣстници, които ся прѣпиратъ че имали *почтенность*, то е да ся въздржатъ отъ да неказватъ обвиненія, които не могатъ да подкрѣпятъ освѣнъ съ “чувствованія” или пакъ съ тѣмны прѣдположенія отъ рода на тѣзи въ депешы-тѣ отъ Лахоръ.

Ако събратія-та ни намиратъ тѣзи обвиненія полезны за да оправдайтъ единъ отжестителнѣ или присѣдинителнѣ политикѣ, ный ще си позволимъ да имъ забѣлѣжимъ че ако тѣ мысляхѣ че има да ся боятъ отъ едно съпротивленіе отъ странѣ на Руссіѣ, тѣзи имъ обвиненія не быхѣ послужили да отстранятъ Руссіѣ отъ позорище-то, а колкото за общо-то мнѣніе въ Англіѣ, то ще ся покаже благорасположено да позволи да ся довърши неизвѣстно-то прѣдиріятіе въ Авганистанъ не отъ вѣрѣ къмъ тѣзи утвържденія но отъ повѣреніе въ мнѣжло-то.

Прочитами въ *Дейли Нюзъ*:

При първо-то опытаніе да ся турн въ дѣйствіе Гандамакскый-тѣ Договоръ (Англо-Авганскый Договоръ въ Гандамакъ) цѣль Авганистанъ пламнѣ въ огнь; и, онѣзи странѣ, вмѣсто да ся посѣва съ сѣмена за пріятелско съюзничество, напълни ся съ проповѣдници непримиримы съ омразѣ къмъ Англіейско-то име. Нѣщо не може да бѣде по-слѣпо и по-глупаво отколкото да ся приписва това избухваніе на фанатизма и на свирѣпныя духъ за независимостъ на Русскы интригы. Интрига-та не може да дѣйствува безъ възпаленыя вещества. Ако политика-та, която ся послѣдѣва отъ такыя печалны слѣдствія не ся промѣни, зрѣлище-то ще бѣде плачевно. Една подобна погрѣшка въ постѣпки-тѣ ни съ Авганцы-тѣ ный направихмы и по-напрѣдъ, но още е възможно да направимъ Авганистанъ покровителство а не заплашваніе за Индіейскѣ-тѣ ни Имперіѣ като покажемъ на народа че ный уважаваме неговѣ-тѣ независимостъ. Едно нѣщо поне е явно, че пріятелскы отношенія съ Авганцы-тѣ не могатъ да ся възстановятъ, ако постоиствувамы въ мѣрки-тѣ които възбудихѣ до лудость религіозно-то имъ буйство. Чувамы да ся говори въ нѣкои крѣгове че скорошно-то убійство, колкото и да е плачевно, не ся докоснувало до политикѣ-тѣ на Правителство-то. Ако яростно-то заявленіе на Емировы-тѣ подданицы, което ся прѣдизвика отъ приежствіе-то на Англіейскыя посланникъ въ Кабуль, и отрицаніе-то имъ да му бѣждѣ вѣрноподдани зашто той ся ослонявалъ на невѣрници-тѣ (Англичаны-тѣ) за помощъ, не е достатъчны да убѣдятъ Правителство-то че то върви и работи по кривыи-тѣ пѣтъ за да оздрави пріятелство-то на Авганцы-тѣ, и така да не пропуца Руско-то вліяніе, то колкото по-рано страна-та замѣсти настояще-

то министерство съ друго едно министерство расположено да ся ползува отъ уроцы-тъ на минжло-то толкова по-добрь ще бжде за държавны-тъ интересы.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Минжлый-тъ петкъ, както ся очакваше, Г. Драганъ Цанковъ, политический-тъ агентинъ на Княжество-то прѣдъ Портъ-тъ, пристигнъ въ Цариградъ съ Варненския паракордъ. Г. Д. Цанковъ е придруженъ отъ драгоманна на агентство-то, Г. Геновича, и отъ секретары-тъ сп, Г-да К. Цанкова и А. Людекапова. Българский-тъ агентинъ е направилъ вече официалны-тъ си посѣщенія на Башъ-Векилина, на Министра на Външны-тъ Дѣла и на прѣдставители-тъ на чужды-тъ държавы.

Читатели-тъ ни сж заблѣжили помезду телеграмы-тъ отъ минжлж-тъ седмицъ че Германский-тъ Пръвъ Министръ ся очакваше да прѣтисне на едно посѣщеніе въ Виенж. Телеграмы-тъ отъ слѣдѣщихъ че Князь Бисмаркъ прѣстигнъ въ Австро-Унгарскъ-тъ столица и прѣди да ѡстави и да трѣгне назадъ за Берлинъ той ималъ единъ дѣлъгъ разговоръ съ Едхемъ пашъ, бывшій Великъ Везиръ, и настоящій Турскы посланникъ въ Виенж. Що ся е приказвало тамъ, вѣстници-тъ само лучкаты. Виенскій-тъ *Тагблатъ* даде, съ вѣско прѣдпазаніе, нѣкои подробности за това свѣжданіе, конто Писалище-то на Печата счете за нужно да объяви чрѣзъ мѣстны-тъ вѣстници че сж безосновны. На това свѣжданіе, казваще *Тагблатъ*, Князь Бисмаркъ съобщилъ на Турскы посланникъ единъ проектъ за раздѣленіе-то Турскы-тъ владѣнія конто оше ся намѣрватъ подъ прямъ-тъ власть на Портъ-тъ на десетъ области, конто области да ся турятъ подъ управленіе-то на единъ Европейскъ Комисіѡ, подчиненъ обаче подъ върховнъ-тъ Султановъ власть. Така говоряще *Тагблатъ*. Че Германский-тъ Пръвъ Министръ не е прѣдложилъ ново прѣдначертаніе за раздѣленіе-то на сегашны-тъ Турскы области, това, както рекохмы по-горѣ, ся опроверга и отъ Писалище-то на Печата. Нѣма обаче никакво съмнѣніе, че ако Князь Бисмаркъ е отворилъ рѣчь за управленіе-то на Турскы-тъ области, той е настоялъ прѣдъ Негово Высочество за *необходимость-тъ* да ся приведе въ исполненіе 23-й членъ отъ Берлинскій-тъ Договоръ, който гласи така: "Высока-та Порта ся задлъжава да приспособи точно въ островъ Критъ Органическій-тъ уставъ на 1868, като направи нѣкои измѣненія въ него конто счита за справедливы.

Подобни закони, сегодни съ мѣстны-тъ нужды, освѣтъ въ онова косто ся относя до освобожденіе-то на Критяны-тъ отъ даждія, ще ся въведжтъ еднакво въ другы-тъ части на Европейскъ Турціѡ, за конто особенно устройство не ся е направило чрѣзъ настоящія Договоры.

Порта-та ще наговари особыи комисіи, въ конто туземный-тъ элементъ ще ся прѣдставителствува доста много, за да изработятъ подробности-тъ на тѣзи новы закони за всѣкъ область.

Прѣдлагаемы-тъ закони отъ тѣзи комисіи ще ся подложатъ на Портъ-тъ, която, прѣди да ги тури въ дѣйствіе, ще земе мнѣніе-то върху тѣхъ на Европейскъ-тъ Комисіѡ, назначенъ за Источнъ Румелиѡ.

Князь Бисмаркъ, читатели-тъ ся съчатъ, е распыталъ да ся научи, вѣроятно, дѣ сж "особенны-тъ комисіи съ прѣдлагаемы-тъ закони," конто Европейска-та Комисіѡ за Источнъ Румелиѡ, сега като е свършила дѣло-то си въ Пловдивъ, ще прѣследа и подтверди. Той ся страхува, може бы, да не бы тѣзи закони да ся въведжтъ въ области-тъ и да ся турятъ въ дѣйствіе безъ знаніе-то на Европейскъ-тъ Комисіѡ. Порта-та не е до толкова безцеремонна!

Руманско-то Министерство е прѣдложило въ Руманскъ-тъ Камаръ на Прѣдставители-тъ нѣкои прѣдложенія за едно измѣненіе въ Руманскъ-тъ Конституціѡ, отъ конто по-главы-тъ точки сж слѣдующы-тъ:

Да ся припознае начало-то че различіе-то въ вѣрж не ще бжде вече спжника въ Руманиѡ за придобываніе-то и упражненіе-то на гражданскы и политическы права. Чуждестранци и Руманскы подданици конто не сж оше Руманскы граждани, каквато и да е вѣрата имъ, можжтъ да придобыватъ Руманско гражданство. Въпросъ-тъ за прѣтжаніе-то на земѡ е въпросъ за политическо право. Добруджанци, по-напрѣдъ Турскы подданици, вѣчки ставатъ сега Руманскы граждани. Чужденци, родени и въспитани въ Руманиѡ до свършеніе-то си, не ся изнеква да живѣѡтъ оше нѣколко врѣме въ Руманиѡ за да ся припознаѡтъ за Руманскы граждане. Руманскы подданици и Евреи отождествени съ Руманцы-тъ можжтъ отведнѣжъ да ся обявятъ граждане отъ Камаръ-тъ, по слѣдующы-тъ категоріѡ: онѣзи конто снабдени съ дипломы имать нѣкое званіе въ странъ-тъ, всѣчки конто сж основали благотворителны заведенія, онѣзи конто сж основали търговскы и промышленны заведенія, и вѣкой който е писалъ и обнародвалъ нѣщо на Руманскій языкъ.

Въ доклады-тъ си отправены до Австрійско-то Правителство Щабъ-тъ на Австрійскъ-тъ войскъ въ Ново-Пазарскыя санджакъ казва, че не само Турскы-тъ власти въ онзи окръгъ продължаватъ да даватъ улесненія на Австрійскы-тъ чиновники, но и населенія-та не показватъ никакво враждебно настроеніе, а продаватъ на Австрійскы-тъ войскы храни и другы потребности и даватъ имъ подъ наемъ кѣщи-тъ си.

Въ тѣзи доклады Щабъ-тъ казва оше че настроеніе-то на Албанскыя съюзъ е станжло много по-умѣрено, и че Албанско-то населеніе ся вижда по-успокоено.

Телеграфиратъ отъ Виенж на *Таймсъ*, че всѣчки-тъ Силы пріели прѣдложеніе-то на Русейѡ да възложатъ рѣшеніе-то на въпроса за Арабъ Табиѡ на граничителнъ-тъ Комисіѡ, която ще ся събере за това въ Сплитъ на 15-й Октовріѡ.

Новое Время обнародва единъ членъ противъ Германіѡ, Англіѡ, и Австро-Унгаріѡ, и казва че отъ врѣме-то на Берлинскы Конгресъ Славяны-тъ ся отдѣлихъ политически и нравственно отъ Германскы-тъ племена. "Русейѡ," пише членописецъ-тъ, "има едно посланіе, и то е да тури себе си на чело на всѣчки-тъ Славяны и да отрѣси Германско-то нго."

Споредъ единъ денешъ отъ Софіѡ, отъ 17-й того, Князь Александръ трѣгнъ за Руманиѡ за да направи едно посѣщеніе на Князь Карла.

Прочитами въ *Марицъ*:

Доста серіозны лица говорятъ че желаніе-то на Генералъ Стрекера было да ся обезоружѡ Българско-то населеніе. Ный до сега оше не смы имали случай да опознаемъ този Генералъ; но ный очаквамы отъ него по-другы распорѣжданія за странъ-тъ, а не таквизъ каквыто слушама, ако излѣжжтъ истинны-тъ.

Рѣдъ и тишинъ желеае населеніе-то между косто ся намиранашій Генералъ, а не безрѣдѡ и безпокойствіѡ. До днесъ Българи-тъ никого не сж повредили съ свои-тъ оружія и упражненія; надѣямы ся че не ще да го направятъ и за на прѣдъ.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕНЕШЫ.

Лондонъ, 13 Септ. — *Стандардъ* днесъ казва: Имамы причины да вѣрвамы че Френско-то и Англіѡско-то Правителства сж отхвърлили прѣдложеніе-то на Русейѡ за установеніе-то на единъ международнъ надзирателнъ Комисіѡ, която да надзирава вжтрѣшно-то управленіе на Египетъ.

С. Петербургъ, 13 Септ. — Персійско-то Правителство е обѣшало да доставя нужности-тъ на Рускы-тъ войскы противъ Туркоманы-тъ.

Виенъ, 13 Септ. — Князь Бисмаркъ остави Виенъ вчера (срѣда.)

Прѣди да трѣгне, Германский-тъ Пръвъ Министръ има единъ дѣлъгъ разговоръ съ Негово Высочество Едхемъ пашъ, бывшій Великъ Везиръ, настоящій Турскы посланникъ въ Виенж.

Лондонъ, 15 Септ. — *Таймсъ* днесъ говори че споразумѣніе-то, до косто дошли Германія и Австріѡ, е оше едно здраво поржчителство за положеніе-то на Турціѡ създадено отъ Берлинскы Договоръ. Распорѣжданіята на този Договоръ щѣли за на прѣдъ точно да ся пазятъ.

Букурешъ, 15 Септ. — Шесть отъ седмъ-тъ комитеты на Руманскъ-тъ Камаръ сж одобрили, съ нѣкои измѣненія, Правителственныя проектъ за да ся направи едно промѣненіе въ Руманскъ-тъ Конституціѡ.

Лондонъ, 17 Септ. — Порта-та, подкапена отъ Англіѡ, имала намѣреніе да испрати нѣкого си отъ чужденцы-тъ чиновники въ Турскъ службъ въ Источнъ Румелиѡ, за да издирѡ причины-тъ на неотдавнашны-тъ въоружены борбы между милиціѡ-тъ и Турскы-тъ бѣжанцы въ Айтосъ и да испита положеніе-то на тѣзи бѣжанцы.

Порта-та, обаче, извѣстила Англіѡско-то Правителство че, по слѣдствіе на Рускы-тъ ноты за вѣнненіе-то на духове-тъ въ Источнъ Румелиѡ, тя ся оставила отъ намѣреніе-то си да испрати този чиновникъ по това посланіе, и, въ сжщо-то врѣме, рѣшила да спре за сега испраханіе-то на другы бѣжанцы въ область-тъ.

Лондонъ, 17 Септ. — Комитетъ-тъ отъ прѣдставители-тъ на Самоскы-тъ жители ся отнесълъ до Англіѡ да ѡси моли да посрѣдствува прѣдъ Портъ-тъ, за да ся зематъ въ вниманіе оплакванія-та имъ противъ четирыма-та членове отъ Самоский-тъ Сенатъ, конто тѣ искатъ да ся извадятъ отъ службъ.

Лондонъ, 17 Септ. — Споредъ постѣднѣ-тъ телеграммъ, Якубъ Ханъ, Авганский Емиръ, съ сына си, и съпроводенъ отъ 200 конницы, прѣстигнъ въ Куши, мѣсто косто сега е занято отъ Британскы войскы.

Безначаліе-то царува въ Кабулъ. Вѣчки-тъ градскы врата сж затворени, и възстанници-тъ правятъ приготовления да ся въспротивятъ на Англіѡско-то нападеніе.

Британскы-тъ войскы вървятъ къмъ Кабулъ, и Авганска-та столица ще оше де запята, може бы, по 23-й Септемвриѡ.

Берлинъ, 17 Септ. — Тукашинъ-тъ вѣстници, като говорятъ днесъ по въпросъ за освобожденіе-то на Еврей-тъ въ Руманиѡ, казватъ че Германія е расположена да удобри мѣрки-тъ прѣдложены за това отъ Руманско-то Правителство.

Френско то Правителство, напротивъ, не вижда тѣзи мѣрки достатѣчны за да удовлетворятъ желанія-та на Еврей-тъ конто отъ толкова врѣме ся оплакватъ.

Лондонъ, 18 Септ. — Генералъ Робертъ, военачалникъ-тъ на Британскы-тъ войскы въ Авганистанъ, издалъ едно проглашеніе до Авганцы-тъ, съ косто той обявлява че единичка-та цѣль на Британскы-тъ войскы е да завзематъ града Кабулъ. Той призовава населеніе-то да мрува, и казва че само онѣзи ще бжджтъ наказани конто сж зели участіе въ убійство-то на Англичаны-тъ.

С. Петербургъ, 18 Септ. — Понеже разны слухове ся прѣсѣжжъ напоследѣтъ за здравіе-то на Императора (Рускый) едно официално съобщеніе ся издаде за това днесъ. Това съобщеніе опровергавъ тѣзи слухове и казва че Негово Высочество страда само отъ умственно умораваніе.

С. Петербургъ, 18 Септ. — Рускы-тъ вѣстници утвърдяватъ че оше 1500 Турскы бѣжанцы ся испратили отъ Цариградъ въ Бургаъ за да ся распратятъ у домовѣ-тъ си въ Источнъ Румелиѡ.

Берлинъ, 18 Септ. — Князь Горчаковъ посѣти Германскыя Императоръ въ Баденъ-Баденъ. Вѣрно е че той ще посѣти и Князь Бисмарка.

С. Петербургъ, 18 Септ. — (Официално). На 28-й Августъ, Рускы-тъ войскы ерѣщѣли Туркоманы-тъ, добрь укрѣпены. Слѣдъ единъ битвъ, която траяла 6 часа, Туркоманы-тъ ся принудили да оставятъ мѣсто-то, слѣдъ като изгубили, убиты и ранены, нѣколко хляды души.

Русей-тъ имали 435 убиты и ранены, между конто 23 офицери.

Текуща-та цѣна на пары-тъ.

Отъ 100 гроша Т. лира.

	Гр.		Гр.
Меджидіѡ . .	106. 20	Рускы полъ	89. 30
Бешликъ . .	118. 20	Наполеонъ	87. 10
Бакжръ . . .	525. —	Кремницъ . .	51. —
Кайме ново	760. —	Англ. лира	109. —

Консолиде гр. 12. 30
Акціи на Румел. желѣзницѡ фр. 44. 30
19 Септемвриѡ 1879.

Издава ся отъ Американско-то Евангелистическо Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ Американъ-Ханъ.

Въ Печатницѡ-тъ на А. Х. Бояджиянъ.